

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ (ID: 3381)

Шифр та назва Спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»	Факультет	Економіки та менеджменту
Назва освітньо- професійної програми	«Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Кафедра	Менеджменту та адміністрування

Викладач

Сороківська Олена Анатоліївна

soroka220996@gmail.com

Тел.: +380672086892

Доктор економічних наук, професор.

Завідувач кафедри менеджменту та адміністрування.

Авторка понад 130 наукових та навчально-методичних праць.

<https://mv.tntu.edu.ua/personal-2/sorokivska-olena-anatoliivna/>

<https://library.tntu.edu.ua/personaliji/a/s/sorokivska-olena-anatoliivna/>

<https://scholar.google.com/citations?user=umncW7UAAAAJ&hl=uk>

Консультації: згідно з графіком консультацій

Пройшла підвищення кваліфікації на тему*:

- 1) Academic Integrity in the Training for Masters and Doctors of Philosophy (PhD) in the Countries of European Union and Ukraine, 2022, Люблін, Республіка Польща (45 годин);
- 2) International Scientific and Pedagogical Traineeship "Global and Regional Challenges for the Development of Communities and Territories", 2022, Латвія-Польща-Туреччина (180 годин);
- 3) Комп'ютерні технології в організації освітнього процесу та дистанційного навчання (Тернопіль, 2020);
- 4) Інструменти співпраці Україна-ЄС задля місцевого та регіонального розвитку (Київ, 2019).
- 5) Децентралізація, яка покращує результати та ефективність (Краків, 2018).

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Формування у студентів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі прогресивного європейського досвіду публічного адміністрування, відповідних компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють ефективно імплементувати європейські стандарти в умовах вітчизняного економічного та політичного середовища.
Формат курсу	Змішаний – курс, що передбачає проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Програмні компетентності згідно ОПП	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми адміністративної діяльності, суспільного розвитку, що передбачають проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК5. Здатність приймати обгрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. СК1. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. СК2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України. СК10. Здатність приймати обгрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.
Програмні результати навчання згідно ОПП	РН3. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції. РН6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур. РН8. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм. РН11. Розробляти обгрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень. РН14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.
Обсяг курсу	Кількість кредитів ECTS–4; лекції–28 год.; практичні заняття–14 год.; самостійна робота –78 год.
Ознаки курсу	Рік навчання – 1; семестр – 2; обов'язковий; кількість модулів – 2.
Форма контролю	Екзамен
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Європейські стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріали таких дисциплін як: «Лідерство і організаційна поведінка», «Правові засади публічної служби в Україні», «Електронні місто і регіон», «Управління проектами з місцевого і регіонального розвитку».
Технічне й програмне забезпечення	Технічні засоби для демонстрування результатів навчання (ноутбук, проектор). Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Структура курсу

Години (лекції/ практичні)	Тема заняття, короткий зміст	Результати навчання	Засоби діагностики	Найменування робіт
2/1	Тема 1: Ключові віхи розвитку Європейського Союзу «План Шумана» і заснування Європейського Співтовариства вугілля і сталі (ЄСВС). Європейське економічне співтовариство (ЄЕС) та Європейське співтовариство з атомної енергетики (Євроатом). Формування зони вільної торгівлі і спільного ринку. Подальші цілі Європейської інтеграції. «Три колони» Євросоюзу. Конституція ЄС. Реформування європейської спільноти.	Знати: основні етапи формування та розвитку Європейського Союзу, сутність понять «єдиний ринок», «шенгенська зона», «монетарний союз», основні цінності європейської спільноти. Вміти: визначати характерні особливості найважливіших етапів формування європейської спільноти, виокремлювати законодавчі акти, які врегульовували процеси змін Європейського Союзу.	Опитування, проведення дискусій, проходження тестових завдань до теми.	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу
4/2	Тема 2: Система публічного адміністрування Європейського Союзу Основні інституції Європейського Союзу. Законотворчі та виконавчі органи управління. Суди Європейського Союзу. Банківські структури: їх роль та функції. Умови вступу до Європейського Союзу. Сучасний вимір ефективності публічного адміністрування європейської спільноти.	Знати: основні функції та повноваження Європейського Парламенту, Ради Міністрів, Європейської Комісії, Європейської Ради, Суду Європейського Союзу та Європейського Суду Аудиторів, Європейського Центрального банку і Європейського інвестиційного банку. Вміти: моделювати виникнення та розв'язання конфліктних ситуацій із залученням органів управління Європейського Союзу.	Опитування, проведення дискусій, проходження тестових завдань до теми.	Опрацювання окремих запитань теми, які не виносяться на лекції
				Виконання

С а м о с т і й н а р о б о т а

4/2	<p>Тема 3. Основні тенденції модернізації державного управління та інституційного розвитку органів влади: вітчизняний та світовий досвід</p> <p>Інституційні зміни – умова вступу до ЄС. Три компоненти системи державного управління. Основні підходи до удосконалення держапарату. Десять принципів державного управління. Відмінності між бюрократією і менеджментом. Напрямок «Всесвітньої революції державного управління».</p>	<p>Знати: ключові інституції та програми, які підтримують інституційні зміни у країнах-кандидатах до вступу в ЄС, основні компоненти та принципи ефективної системи державного управління, напрями «Всесвітньої революції державного управління».</p> <p>Вміти: імплементувати кращі європейські практики модернізації системи державного управління в українській реальії, впроваджувати принципи ефективного менеджменту в систему публічного управління конкретної організації.</p>	Опитування, проведення дискусій, представлення підготовлених презентацій, проходження тестів до теми.	Самостійна робота	індивідуального завдання: підготування презентації
2/1	<p>Тема 4: Досвід Польщі у проведенні адміністративної реформи</p> <p>Місце Польщі в Європейському Союзі та світі. Принципи адміністративної реформи у Польщі. Статус державної служби. Відображення адміністративних реформ у Конституції та Кодексі етики державної служби.</p>	<p>Знати: важливі принципи здійснення адміністративної реформи у Польщі, спільні і відмінні риси системи публічного управління адміністративними одиницями в Україні та Польщі, особливості експертної підтримки адміністративної реформи в європейських країнах.</p> <p>Вміти: виокремлювати позитивні риси та можливості проведених адміністративних змін у країнах Європи з метою застосування кращого досвіду у вітчизняних реаліях.</p>	Опитування, проведення дискусій, розв'язування практичних завдань, проходження тестів до теми.		Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу
2/1	<p>Тема 5. Інструменти публічного адміністрування в екологічній сфері на рівні адміністративних утворень: досвід країн ЄС та українські реалії.</p> <p>Екологічна політика ЄС. Місце сталого розвитку України в Угоді про асоціацію з ЄС. Адміністрування національної екологічної політики в контексті проєвропейських змін.</p>	<p>Знати: сутність поняття «екологічна політика», основні етапи формування Програм дій з охорони навколишнього середовища країн Європейського Союзу, особливості виконання екологічної складової Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу.</p> <p>Вміти: організовувати процеси публічного адміністрування із врахуванням важливих аспектів сталого розвитку, імплементувати європейський досвід сталого розвитку у систему адміністрування вітчизняних організацій.</p>	Опитування, проведення дискусій, розв'язування практичних завдань, проходження тестів до теми.		Підготовка до тестування за модулем 1 (теми 1-5)
2/1	<p>Тема 6: Європейський досвід</p>	<p>Знати: сутність поняття «публічна послуга», основні</p>	Опитування,	робота	Опрацювання окремих

	<p>управління якістю публічних послуг у системі публічного адміністрування</p> <p>Поняття якості публічного адміністрування. Головні принципи управління якістю публічних послуг (європейські стандарти). Базові критерії оцінювання якості публічного управління в країнах Європи.</p>	<p>індикатори оцінювання якості публічних послуг в Україні та країнах Європи, універсальні принципи побудови відносин між державою та громадянами.</p> <p>Вміти: проводити комплексне оцінювання якості надання публічної послуги, застосовувати переваги систем управління якістю публічних послуг Європейських країн у вітчизняних реаліях.</p>	<p>проведення дискусій, розв'язування практичних завдань, проходження тестів до теми.</p>		<p>запитань теми, які не виносяться на лекції</p>
2/1	<p>Тема 7: Європейські стандарти адміністративного права</p> <p>Правові системи європейських країн. Стандарти забезпечення законності. Європейські принципи адміністративного права.</p>	<p>Знати: особливості побудови та функціонування правових систем європейських країн, їх структуру, важливі аспекти практичного застосування в різних країнах Європи, сучасні джерела нормативного закріплення принципів адміністративного права.</p> <p>Вміти: визначати критерії побудови ефективної правової моделі публічного адміністрування на рівні органу місцевого самоврядування, окремої публічної установи.</p>	<p>Опитування, проведення дискусій, розв'язування практичних завдань, проходження тестів до теми.</p>	Самостійна робота	<p>Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу</p>

2/2	<p>Тема 8. Європейський досвід державно-приватного партнерства</p> <p>Сутність державно-приватного партнерства. Критерії ефективності державно-приватного партнерства у Європейських країнах. Основні механізми забезпечення державно-приватного партнерства.</p>	<p>Знати: сутність поняття «державно-приватне партнерство», особливості укладання партнерських угод у різних країнах Європи, основні критерії оцінювання ефективності державно-приватного партнерства у Європейській спільноті.</p> <p>Вміти: імплементувати основні механізми забезпечення державно-приватного партнерства в умовах вітчизняного середовища.</p>	<p>Опитування, проведення дискусій, розв'язування практичних завдань, проходження тестів до теми.</p>	Самостійна робота	<p>Опрацювання окремих запитань теми, які не виносяться на лекції</p>
-----	--	---	---	-------------------	---

2/1	<p>Тема 9. Корпоративна культура як елемент системи публічного управління європейського зразка</p> <p>Сутність і функції корпоративної культури. Етичні цінності публічної організації. Типологія корпоративної культури європейських країн. Корпоративні норми публічної установи.</p>	<p>Знати: сутність поняття «корпоративна культура», психологічні особливості професіоналізму управлінської діяльності керівника, основні методи зміни корпоративної культури публічної організації.</p> <p>Вміти: класифікувати основні типи корпоративної культури європейських країн, визначати характерні особливості зовнішнього, базового та внутрішнього рівнів корпоративної культури публічної установи, формувати модель корпоративної культури на рівні публічної організації, виокремлювати ключові індикатори якості корпоративної культури публічної установи.</p>	Опитування, проведення дискусій, розгляд кейсів, проходження тестів до теми, представлення презентацій	<p>Самостійна робота</p> <p>Виконання індивідуального завдання: підготування презентації</p>
2/2	<p>Тема 10. Організаційно-правове регулювання процесів забезпечення та адміністрування національної безпеки України</p> <p>Сутність, зміст і діалектика розвитку Концепції національної безпеки України. Правове забезпечення національної безпеки України. Стратегія національної безпеки України. Функції Ради національної безпеки та оборони України, основи її адміністрування. Аналіз воєнної доктрини України. Основні загрози та шляхи забезпечення національної безпеки України. Концепції національної безпеки в європейських країнах. Недержавне забезпечення національної безпеки України</p>	<p>Знати: змістове наповнення та основні віхи розвитку Концепції національної безпеки України; важливі законодавчі акти, які регулюють забезпечення національної безпеки; ключові моменти стратегії національної безпеки України.</p> <p>Вміти: аналізувати воєнну доктрину України; виокремлювати основні загрози та превентивні заходи для їх уникнення; класифікувати ключові концепції національної безпеки європейських країн; проводити порівняльну характеристику із Концепцією національної безпеки України.</p>	Опитування, проведення дискусій, розгляд кейсів, проходження тестів до теми.	

Літературні джерела

1. Сороківська О.А. Європейські стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція: Курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 2021. 125 с.
2. Балюк, Н. В. Еволюція європейської інтеграції у сфері зовнішньої політики та політики безпеки. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. Серія : Міжнародні відносини. 2019. № 3. С. 13–17.
3. Бояр, А. О. Проблеми та перспективи розвитку єдиного ринку Європейського Союзу. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. Серія : Міжнародні відносини. 2018. № 5. С. 170–177.
4. Єрьоміна, Є. О. Становлення Європейського валютного союзу. *Зовнішня торгівля : право та економіка*. 2018. № 3. С. 45–50.
5. Інституційний розвиток ЄС: матеріал Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article>.
6. Кернз, В. Вступ до права Європейського Союзу : Навч. посіб. ; Пер. з англ. В. С. Ісакович. К. : Знання, 2020. 381 с.
7. Копійка, В., Шинкаренко Т. Європейський Союз : заснування та етапи становлення : Навч. посіб. К. : Либідь, 2018. 448 с.
8. Кордон М. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2018. 118 с.
9. Чуприна, О. Б. Історія розвитку інтеграційних процесів в Європі та аналіз їх взаємозв'язку з процесами глобалізації. *Зовнішня торгівля : право та економіка*. 2019. № 1. С. 56–62.
10. Сидорук Т. Передумови появи та процес концептуалізації Європейської політики сусідства. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. Серія : Міжнародні відносини. 2019. № 3. С. 17–23.
11. Савельєв С. Європейська інтеграція і маркетингу: Наукові нариси. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 234 с.
12. Чекаленко Л. Зовнішня політика України: підручник для студентів ВНЗ. Київ: Либідь, 2018. 710 с.

1. Білозір, М. П. Особливості українсько-європейських відносин на сучасному етапі. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. Серія : Міжнародні відносини. 2019. № 7. С. 60–66.
2. Грубінко, А. Україна у зовнішній політиці Великої Британії: новітній етап міждержавних відносин (2005-2009). *Міжнародні зв'язки України : наукові пошуки та знахідки*. 2020. Вип. 19. С. 285–302.
3. Івченко, О. Г. Україна в системі міжнародних відносин : історична ретроспектива та сучасний стан. К. : «РІЧУАННП», 2019. 688 с.
4. Кучик, О., Заяць О. Зовнішня політика України : Навч. посіб. К.: Знання, 2019. 572 с.
5. Цимбалюк І., Левкун Т. Розвиток українсько-британських зовнішньо-політичних відносин у системі європейської інтеграції. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. 2020. №4. С. 32-44.
5. Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
6. www.euractiv.com/ EurActiv – новини Європейського союзу в сфері політики, торгівлі, промисловості;
7. www.europa.eu.int – офіційний сайт Європейського Союзу;
8. www.efsf.europa.eu/about/index.htm – сайт Європейського фонду фінансової стабільності;
9. www.eur.ua – офіційний сайт Комісії Європейських Співтовариств;
10. www.coe.int – офіційний сайт Ради Європи;
11. www.scienceeurope.org – сайт Європейської наукової асоціації;
12. www.esu-online.org – сайт Європейського союзу студентів;
13. www.osce.org – офіційний сайт ОБСЄ;
14. www.loc.gov/rr/international/european/eunion/eunion.html – портал ЄС.

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; залік. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації протягом семестру проводяться згідно затвердженого на кафедрі менеджменту та адміністрування графіку на початку навчального семестру.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу, як правило, протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання заліку відбувається в терміни, визначені графіком навчального процесу.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та іспиту заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування – за умов дистанційної форми навчання.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов’язковим компонентом навчального процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком за погодженням із керівником курсу та деканатом.

Система оцінювання

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів	Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни					
	90-100	A	відмінно		Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота										
	82-89	B	добре		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота									
	75-81	C	добре		15	25		15	20		Теоретичний курс	10	100					
	67-74	D	задовільно		Лекції №1-8	Практичне заняття №1	4	Лекції №9-14	Практичне заняття №5	5								
	60-66	E	задовільно			Практичне заняття №2	4		Практичне заняття №6	6								
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання			Практичне заняття №3	4		Практичне заняття №7	6								
	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни			Практичне заняття №4	4		Індивідуальне завдання 1 (презентація)	8	Практичне завдання	15						
						Індивідуальне завдання 1 (презентація)	9											

